

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

VERBODEN GEDACHTEN

Een toneelspel in vijftien scènes voor jongeren

door

Wim Geysen

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2015
Nr.2281

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt u van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer u niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland contacteert u:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk **VERBODEN GEDACHTEN** op te voeren moet de naam van auteur **WIM GESYEN** vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1995/0220/037
ISBN- 978- 90-385-04032

© 1995 Toneelfonds J. Janssens/Wim Geysen
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veelelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Rolverdeling:

Nummer 1: De leider van Brigade B12. Volgt altijd de bevelen op. Is trots op zijn groep. Eist complete gehoorzaamheid.

Nummer 2: Tweede in rang in de Brigade. Is rekenschap verschuldigd aan Nummer 1. Komt op het einde in opstand tegen het Leefgebiedensysteem.

Nummer 3 en 4: Volgen enkel maar bevelen op. Trachten op hun manier te overleven binnen het Leefgebiedensysteem.

Nummer 13: Het 'buitenbeentje' van de Brigade. Komt geregeld in botsing met zijn oversten. Is te menselijk om in het Leefgebiedensysteem te passen.

Anders: De nieuweling binnen de Brigade. Wordt gevonden op patrouille. Zij brengt Nummer 13 op 'gevaarlijke' ideeën.

Macht: De hoofdgedachte binnen het Leefgebiedensysteem. Voelt zich letterlijk oppermachtig. Tracht alle andere gedachten aan zich ondergeschikt te maken.

Haat: Machts rechterhand. Tracht overal tweedracht te zaaien. Heeft het vooral op Liefde gemunt.

Vrijheid: De tegenpool van Macht. Is gedurende de jaren veel van haar kracht kwijtgeraakt, maar tracht Macht toch zoveel mogelijk te bestrijden.

Liefde: Vrijheids boezemvriendin. Samen met Vrijheid is zij één van de verboden gedachten binnen het Leefgebiedensysteem. Tracht wanhopig stand te houden tegen Macht en Haat, die steeds sterker worden.

Nummer I 5: Ordergever.

Decor:

Er wordt gespeeld op twee niveaus (Stellingen). Niveau 1 is de begane grond, stelt het dagelijkse leven voor binnen het Leefgebiedensysteem. Niveau 2 wordt enkel betreden door de gedachten, d.w.z. Macht, Haat, Vrijheid en Liefde. Deze gedachten kunnen zich ook onder de andere spelers begeven.

Naast de stellingen bevinden zich enkele kubussen op het decor, kubussen die gebruikt kunnen worden als zitplaats, voetstuk,...

Het is belangrijk dat het decor er koud en kil uitziet (alles in metaal, de enige afwisseling is grijs of zwart!) Hier en daar ligt er afval op het podium: plasticen tonnetjes, autobanden...

De kleding van de acteurs moet 'soberheid' uitstralen: zwarte en witte kledij (Uniformen voor de brigadeleden!). Op het einde van het stuk mogen er gekleurde attributen verschijnen. (Op die manier wordt de 'revolutie' ook visueel in beeld gebracht...)

Scene 1: Stemmen in het donker.(bandopname)

Stem 1: Tijd voor het potje!
Stem 2: Stilzitten!
Stem 3: Nee, daar mag je niet aankomen!
Stem 4: Nog een hapje voor de papa...
Stem 5: Je blijft aan tafel tot je mond leeg is!
Stem 6: En wat zegt ons meisje? Dank u, tante Eulalie!

Stem 1: Hé daar! Zwijgen en opletten nu...
Stem 2: Tussen de lijntjes blijven!
Stem 3: Eén maal twee is twee maal twee is vier maal twee is acht maal twee is...
Stem 4: Ah nee, hé! Daar ben jij nog te klein voor...
Stem 5: En op het eerste lijntje schrijf je 'Liefste meter'...
Stem 6: Acht uur.Bedtijd!

Stem 1: Dus jongens, je weet het, hé: drie DT-fouten is onherroepelijk nul!
Stem 2: Met zo'n rapport ga je niet mee op scoutsweekend.Heb je dat goed begrepen, jongen?
Stem 3: Wat een stomme kleren! Ga eens ergens anders staan, vriend.
Stem 4: Hoe, gij gaat niet mee vanavond? Iedereen gaat mee!
Stem 5: Ben jij nu weer weg? Blijf vanavond maar eens thuis, dat zal u goed doen!
Stem 6: Wablieft? Niet verder studeren? Wat denkt meneer dan wel te gaan doen?

Stem 1: Dus heren, laat ons duidelijk zijn.Deze scriptie wordt ten laatste volgende week afgegeven, zoniet zal ik het erg makkelijk hebben met de kwotering ervan!
Stem 2: Hé flauwe! Wat heb ik gehoord? Gij wilt u niet laten dopen, of wat?
Stem 3: Morgen studentenstaking! Iedereen solidair! Niemand van ons gaat naar de les, begrepen?
Stem 4: Hoe, jij vindt dit boek maar saai kost? Het is nochtans een mijlpaal in de literatuurgeschiedenis!
Stem 5: Nee jongedame, het spijt me zeer.Driemaal dezelfde richting volgen wordt niet toegelaten.Regels zijn regels.
Stem 6: Ja schat, ik weet het wel...morgenavond zal ik nog eens met u naar de film gaan, o.k.?

Stem 1: Ja baas.Nee baas.Zeker baas!
Stem 2: Hebt u gedronken meneer? Dat zal u dan een aardig centje kosten!
Stem 3: Oh nee! Vanavond dat oudercontact.Daar zullen we niet onderuit kunnen zeker?
Stem 4: Zet die muziek eens wat stiller! De burens zullen denken dat wij zot geworden zijn!
Stem 5: O.k. schat, da's dan afgesproken: ik kijk nu naar het voetbal en dan ga ik morgen met u winkelen...
Stem 6: Tijd voor het potje!

Scène 2

Licht aan op decor: een vormeloos figuur ligt op de grond.
Stemmen.

Nummer 2:

Ben je zeker dat we ons nog in ons leefgebied bevinden?

Nummer 13:

Het ziet er hier inderdaad niet erg gezellig uit.

Nummer 2:

En erg druk is het hier ook niet.

Nummer 1:

Zwijg toch, bangeriken. En let op jullie taal. Je weet net zo goed als ik dat er nieuwe orders zijn in verband met taalgebruik op patrouille. Het is niet omdat we een eind van onze basis af zijn, dat je de regels naast je moet neerleggen, begrepen?

Nummer 2/13:

Begrepen, Eén!

(Komen op)

Nummer 13:

Oh! (Schrikt van de gestalte op de grond - herpakt zich dan)
Vreemd voorwerp op drie meter van ons! Onmiddellijk reageren!

(De drie jongens werpen zich op de grond.)

Nummer 1:

(Fluisterend) Dertien! Dertien!

Nummer 13:

Ja, Eén?

Nummer 1:

Sluip dichterbij. Identificeer het voorwerp. Breng daarna verslag uit!

Nummer 13:

Ja, maar...

Nummer 1:

Wat is er, Dertien? Weiger je mijn bevelen op te volgen? Moet ik je soms melden bij de Hoogste Raad?

Nummer 13:

(Duidelijk verschrikt) Nee, nee... ik ga al...

(Sluipt naar het 'voorwerp'. Raakt het heel voorzichtig aan. Haalt dan opgelucht adem.)

Het is niets. Gevaar geweken! Het voorwerp is een meisje!

Nummer 2:

(Half in paniek) Een meisje? Hier? Dat kan toch niet? Dat mag toch niet?

Nummer 1:

Rustig. Hou je toch eens kalm!
(Tot nummer 13) Is ze wakker? Ademt ze nog?

Nummer 13:

(Betast haar gezicht met zijn hand) Ze ademt, Eén. Heel zachtjes, maar ze ademt...

(1 en 2 kruipen dichterbij)

Nummer 1:

We moeten haar zien te wakken. Twee, hou haar benen vast. Dertien! Haar armen!

Hé! Hé meisje! Word wakker! (Geen reactie)

Nummer 2:

Misschien is ze ziek?

Nummer 13:

Of doof?

Nummer 1:

Zwijg, sufferds! Je ziet toch zelf hoe gezond zij eruit ziet.

Hé! Word wakker! In naam van de Hoogste Raad!

Meisje:

(Richt zich langzaam op) Wa...waar ben ik?

Nummer 13:

Ik wou dat ik het zelf wist...

Nummer 1:

Dertien! Hou je kop!

(Tot het meisje) Jij! Wie ben je? Wat kom je doen in ons leefgebied? Ben je verdwaald? Of ben je soms weggelopen uit één van de meisjesbrigades? Je weet toch dat daar zware straffen op staan? Antwoord als ik je iets vraag. Antwoord, zeg ik je! (Dreigt haar te slaan.Houdt zich net op tijd in)

Help haar recht! Nummer 2, paragraaf vierentachtig uit het wetboek van onze onvolprezen natie!

Nummer 2:

Het voorwerp, gevonden op patrouille, heeft geen rechten.Het moet zich volledig schikken naar de wensen en bevelen van het brigadelid met de hoogste rang.Het voorwerp moet de hem gestelde vragen beantwoorden.Het dient mee te werken om het spoor te vinden dat leidt naar zijn identificatie, ontstaansgronden en vroegere misdadige activiteiten.Indien het voorwerp weigert zijn medewerking te verlenen, dient het brigadelid met de hoogste rang te bepalen wat er dientengevolge moet gebeuren!

Nummer 1:

Wel?

Meisje:

I...ik weet niet waar ik ben, ik weet niet wat ik hier doe.(Staart verwilderd om zich heen) Ik weet niet waar... i...ik...

Nummer 13:

Nummer Dertien vraagt het woord!

Nummer 1:

Toegestaan.

Nummer 13:

Het gevonden voorwerp lijkt mij niet onmiddellijk gevaar op te leveren voor ons leefgebied.Kunnen we het niet beter loslaten en aan de Centrale Leefkern vragen wat er mee moet gebeuren?

Nummer 2:

Goed idee!

Nummer 1:

Jullie willen natuurlijk de verantwoordelijkheid afschuiven op een ander. Nu ja, ik had niet anders verwacht. Maar je voorstel is zo gek nog niet. Vandaar dat ik verwonderd ben dat het van jou komt, Dertien. Het feit dat er een vreemd voorwerp in de buurt is, doet je hersens blijkbaar beter werken. Laat haar los!

Ik waarschuw je, jongedame, geen grapjes onderweg, begrepen?
Ik hou je in het oog...

(Allen af)

Scène 3

(2 en 13 komen langs de andere kant het toneel weer op, vergezeld van het meisje)

Nummer 2:

O.K., hier houden we halt. (Tot het meisje) Zet je op de grond. Je armen op je hoofd!

Nummer 13:

Is dat nu echt nodig? Je merkt toch dat ze geen kwade bedoelingen heeft?

Nummer 2:

Je weet maar nooit! Vooruit, je handen op je hoofd!

(Meisje gehoorzaamt - de jongens zetten zich naast haar op de grond - er volgt een lange stilte)

Nummer 13:

Hoelang moeten we hier zo wachten? Ik begin wel stilaan trek te krijgen...

Nummer 2:

Eén heeft gezegd te wachten tot hij terugkwam.

Nummer 13:

Stel dat er niemand in de Centrale Leefkern aanwezig is, wat trouwens perfect mogelijk is: het is nu 1325 telpunten, en volgens mijn kamergenoot C14, die onlangs gepromoveerd is naar Centrale Leefkern, hebben zij altijd vrij tussen 1300 en 1400 telpunten. Tegen de tijd dat Eén hier terug is, ben ik al lang vergaan van de honger.

Nummer 2:

(Plotse uitval) En wat dacht je daar dan aan te doen? Het is je plicht om op je post te blijven. Ik heb ook honger, weet je, maar ik zit daar zo niet over te zaniken. Het valt me trouwens op dat je de laatste tijd nogal veel kritiek hebt op wat één en ik doen. (Dreigend) Ik raad je aan om je wat koest te houden, ventje... je gedrag mocht zo eens gemeld worden... Dat zouden we toch niet willen, hé?

Nummer 13:

Schudt zwiingend het hoofd.

(Stilte - Na een tijd komt Eén op. De twee anderen springen recht, in de houding)

Nummer 1:

(Tot het meisje) Sta recht. Haal je handen van je hoofd!

Ik heb zopas contact opgenomen met de Centrale Leefkern om te vragen wat we met je aan moeten. In eerste instantie wist men daar ook geen blijf met je: bij de meisjesbrigades schijnt men je niet te kennen en op de afdeling anti-leefgebiedenbestrijding vonden ze je naam ook niet terug in de computers. Een geluk voor jou, uiteraard...

Uiteindelijk heeft men mij doorverwezen naar Gevonden Voorwerpen. Hoofdsecretaris G1 heeft mij vervolgens hoogstpersoonlijk het bevel gegeven jou zolang op te nemen in mijn brigade.

(Verwondering bij de twee anderen)

Ja kameraden, ik weet dat het voor het eerst is dat een meisje lid wordt van Brigade B12, maar orders zijn orders.

(Tot het meisje) Vanaf nu zal je worden aangesproken met de naam Anders, en dit tot je bewezen hebt een volwaardig nummer in onze brigade te zijn. Heb je nog vragen?

(Het meisje staart hem aan, totaal overdonderd)

Nummer 13:

Welkom bij Brigade B12, de tofste brigade van heel het Leefkerngebied! Je treft het wel, meisje. Wij zijn goed doorvoed, krijgen af en toe geheime opdrachten en mogen minstens één keer per week op patrouille! Ik ben nummer Dertien, aangenaam!

Nummer 1:

(Woest) Nummer Dertien! Laat dit soort domme antibrigadetaal achterwege! De pas uitgebrachte wet van 10.5.0095 is jullie toch duidelijk uitgelegd, of niet soms? Voor deze brutaliteit zal je boeten! Drie dagen slaapcel!

Nummer 13:

(Op zijn knieën, smekend) Oh, geen slaapcel, alsjeblief. Ik zal alles doen wat u mij vraagt, maar geen slaapcel, dat niet...

Nummer 1:

Het is je verdiende loon. Je doet al een hele weg niets anders dan regelbreking! En hou je mond nu. Ik wil je niet meer horen, nulnummer...

(Nummer 13 snikkend op de grond - nummer 2 kijkt minachtend op hem neer - twee nieuwe jongens komen op)

Nummer 1:

Welkom kameraden! Jullie komen als geroepen. Laat dit stuk ongeluk uit mijn ogen verdwijnen! (Zij slepen Dertien weg, zonder vragen - Dertien wat verder op zijn knieën op de grond)
Kameraden. Dit is Anders. Vanaf heden wordt zij mee in onze brigade geplaatst. Anders, voor jou staat de voltallige Brigade B12. Dit

zijn nummers Drie en Vier. Zij hebben zopas onze woonkern gezuiverd. Vandaar dat zij niet mee op patrouille waren. Nummer Twee ken je al van daarnet. Mijn naam is nummer Eén. Ik ben je brigadeleider. Twee is eerste opvolger. Als ik er niet ben, voert hij het bevel over de brigade. Is dat duidelijk?

Nummer 2:

Nummer Twee vraagt het woord!

Nummer 1:

Toegestaan!

Nummer 2:

Kameraden! Ik merk zopas dat het al 1428 telpunten is. Wij moeten ons klaarmaken voor de nationale orderoefening!

Nummer 1:

Je hebt gelijk. Brigade B12!

Nummers 2/3/4:

Jawel, nummer Eén!
(Kijken naar Anders)

Anders:

(Aarzelend) Jawel, nummer Eén.

Nummer 1:

In de houding op één rij!
Houd jullie klaar voor de orderoefening!

Stem door luidsprekers: (Nummer I 5)

Attentie, attentie. Hier volgt de orderoefening van 1430 telpunten, deze middag verzorgd door de afdelingen Sportzaken en Interne Leefkernzaken. Brigades B1 tot en met B6: gezonde lichaams oefeningen, geleid door kameraad nummer S17. U wordt nu doorgeschakeld. Brigades B7 tot en met B12: leefkerntrouwheidsoefeningen, geleid door nummer I 5.

Nummers Eén! Citeer de eed, afgelegd bij jullie benoeming tot brigadeleider.

Nummer 1:

Ik beloof plechtig vanaf heden een goed leider te zijn voor Brigade B12. Een goed leider moet te allen tijde zijn eigen leven in dienst stellen van de Centrale Leefkern, de Nationale Secretarissen en de Hoogste Raad. Ik verbind mij ertoe mijn brigadeleden op te leiden tot volwaardige nummers binnen het

mij aangeduide leefgebied. Nummers die op één of andere manier niet aan mijn wensen voldoen, zal ik eigenhandig straffen en op die manier tot betere gedachten brengen. De gestrafte nummers zullen door mij persoonlijk worden gemeld bij de Centrale Leefkern. Nummers die zich echter naar behoren ontplooiën, krijgen van mij de kans zich op te werken en zullen, net als de nulnummers, gemeld worden bij de Centrale Leefkern.

I 5:

Opdracht voor alle nummers: hoe luidt de naam van je beste vriend?

Allen:

Brigade B12!

I 5:

Wat is de belangrijkste taak van iedere brigade?

Allen:

Zorgen voor orde, rust, netheid en tucht binnen het leefgebied!

I 5:

Aan wie ben je te allen tijde verantwoording verschuldigd?

Allen:

Aan de Centrale Leefkern, de Nationale Secretarissen en de Hoogste Raad.

I 5:

Wat betekent de Hoogste Raad voor jullie?

Allen:

De Hoogste Raad beslist!
De Hoogste Raad beveelt!
De Hoogste Raad bestuurt!

I 5:

Wat zijn de meest verdorven gedachten in ons leefgebied?

Allen:

Vrijheid en liefde!

I 5:

Welke straf staat er op het praten over deze gedachten?

Allen:

De dood!

I 5:

Wat doen wij met deze nulgedachten?

Allen:

Vergeten! Vergeten! Vergeten!

I 5:

We sluiten deze orderoefening af met de nationale Leefkernhymne.

Muziek

(De brigadeleden werpen zich onderdanig op de grond - fade out licht en muziek)

